



NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

09. august 2012 • J.nr.: NMK-132-00405 (tidl. MKN-130-01163) • Ref.: MELBA/CEVON

AFGØRELSE

i sag om revurdering af svineproduktionen på en ejendom beliggende i Hedensted Kommune.

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter 39, jf. § 41 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Hedensted Kommunes afgørelse af 1. oktober 2010 om revurdering af svineproduktionen på ejendommen beliggende Lundbovej 10 i Stouby med følgende ændringer:

Vilkår 11, der er meddelt som påbud, ophæves.

Vilkår 12 ændres til et påbud om:

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end **31.318 kg N pr. år.**

" Kg N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{Kg N ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslikningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	9.267
Indgangsvægt, kg	26,5
Afgangsvægt, kg	117
FEsv pr. kg. tilvækst	2,78
Gram råprotein pr. FEsv, g	150,5
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	3,3795

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end **6.392 kg P pr. år**.

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	9.267
Indgangsvægt, kg	26,5
Afgangsvægt, kg	117
FEsv pr. kg. tilvækst	2,78
Gram fosfor pr. FEsv.	4,72
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,6898

Vilkår 15 ændres til et påbud om:

Egenkontrol

Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i de anvendte blandinger
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

- N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar, svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.

- Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmelblandet foder.

- Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 16, 17, 18 og 19, der er meddelt som påbud, ophæves.

Vilkår 23, der er meddelt som påbud, ophæves.

Vilkår 27 og 28, der er meddelt som påbud, ophæves.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Hedensted Kommune har den 1. oktober 2010 truffet afgørelse om revurdering af svineproduktionen.

Afgørelsen er påklaget af Videncentret for Landbrug på vegne af ansøger (VFL) til Miljøklagenævnet. Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet³.

VFL har særligt anført, at revurderingen i sin udformning og sit omfang rækker langt ud over det nødvendige og uden hensyn til princippet om proportionalitet, da der er tale om en eksisterende virksomhed. En række vilkår bør følgeligt ophæves, idet de er stillet uden lovhjemmel, herunder:

- Vilkår 11 om reducere af den maksimale lugtemission.
- Vilkår 12 om udarbejdelse af handlingsplan med henblik på indføring af BAT og yderligere reduktion af lugt.
- Vilkår 15 om at staldindretningen skal overholde maksimalt 12 % ammoniakemission.
- Vilkår 16-19 om biologisk luftrensningsanlæg.
- Vilkår 23 om transport af foder til andre bedrifter.

Sagens oplysninger

Husdyrbrugets tidligere miljøgodkendelse blev meddelt den 22. marts 1991 efter miljøbeskyttelseslovens § 33⁴, hvor den tilladte produktion var 12.400 slagtesvin, svarende til 409 dyreenheder (DE) efter daværende omregningstal.

Juelsminde Kommune meddelte den 10. november 2000 et påbud om nedbringelse af lugtforureningen fra staldene på ejendommen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 41, jf. § 41 b. Påbuddet blev stadfæstet af den tidligere Skov- og Naturstyrelse den 19. november 2002. Stadfæstelsen blev påklaget til Miljøklagenævnet, der i afgørelse af 5. marts 2004 ophævede påbuddet og hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen.

Efter en korrektion af indgangs- og afgangsvægt i 2002 var bedriftens godkendte produktion fastsat til 12.400 slagtesvin (30-100 kg). Efterfølgende er produktionsniveauet blevet fastlagt til 9412 slagtesvin (29-117 kg), som værende den godkendte produktion.

Hedensted Kommune har den 1. oktober 2010 meddelt revurdering af miljøgodkendelsen fra 1991. Kommunen har i den forbindelse accepteret en ændring af den årlige svineproduktion, således at indgangsvægten ændres fra 29 kg til 26,5 kg på grund af, at smågriseleverandøren er blevet godkendt til en afgangsvægt på 26,5 kg. Revurderingen af miljøgodkendelsen omfatter herefter en årsproduktion på 9.267 slagtesvin (26,5- 117 kg), svarende til 314,2 dyreenheder (DE).

³ Jf. lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved lov nr. 1608 af 22. december 2010.

⁴ Nu lovbekendtgørelse af 26. juni 2010 nr. 879 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

Miljøgodkendelsens vilkår er revurderet ved påbud meddelt med hjemmel i 39, jf. § 41 og Miljøklagenævnets afgørelse af 5. marts 2004. Kommunen har i den forbindelse henvist til, at det fremgår af Miljøklagenævnets afgørelse af 5. marts 2004, at spørgsmålet om nedbringelse af lugtgener bør indgå i den revurdering, som kommunen siden 1. januar 2003 har haft pligt til at foretage.

Kommunen har vurderet, at der skal ske en reduktion af lugtemissionen på ejendommen med 44,5 % i forhold til nuværende produktionstilladelse. Kommunen har i vilkår 11 meddelt følgende påbud:

"11. Der skal ske en reduktion af lugt fra Stoubylund på 44,5 % i forhold til nuværende produktionstilladelse (9412 slagtesvin 29-117 kg på 2880 stipladser), således at den maksimale lugtemission fra svineproduktionen er 48.053 OU/m³ 6. Reduktion af lugtemissionen skal ske ved anvendelse af de tiltag, som fremgår af bilag 3 eller ved anvendelse af tiltag med tilsvarende reduktion af lugtemission. For opfyldelse af vilkåret gælder følgende forhold:

o Senest 3 måneder efter at afgørelsen er meddelt, skal der indsendes redegørelse for hvilke tiltag, der iværksættes til at opnå en reduktion på 44,5 %.

o Såfremt vilkåret ønskes opfyldt med andre tekniske tiltag end de i bilag 3 beskrevne tiltag, skal der inden gennemførelse indsendes projektbeskrivelse med tilhørende dokumentation til godkendelse hos Hedensted Kommune. Tidsfrist for etablering af andet tiltag skal ske med samme tidsfrist som det tiltag der erstattes i bilag 3.

o Såfremt vilkåret opfyldes med anvendelse af biologisk luftrensning gælder vilkår 16 til 19 omkring drift og kontrol af luftrensningsanlægget med krav om minimum drift på 8760 antal timer om året (dog fratrækkes timer til kontrol og vedligeholdelse, jf. logbog for anlæggets drift).

o Såfremt tiltag til reduktion af lugt, jf. bilag 3 erstattes ved reduktion af dyrehold, skal dette ske med samme tidsfrist som det tiltag der erstattes i bilag 3 og med en nedlukning af staldafsnit svarende til reduktionen af dyreholdet.

Tidsfrist for etablering af de enkelte tiltag, som danner udgangspunkt for reduktionspotentialet i bilag 3, skal regnes fra tidspunktet for afgørelsens offentliggørelse."

Kommunen har derefter fundet, at husdyrbruget - efter en sådan reduktion - har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, og at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet. I forhold til bedste tilgængelige teknik har kommunen fastsat, at bedriften inden for 3 år skal udarbejde en handlingsplan med henblik på anvendelse af BAT, og i forbindelse med renovering/ændring af staldindretning overholde bat-niveau. Kommunen har fastsat følgende vilkår 12 og 15 om BAT:

"12. Stoubylund skal med henblik på indføring af renere teknologi og yderligere reduktion af lugt fra svineproduktionen udarbejde en handlingsplan, der som minimum skal indeholde en systematisk gennemgang af virksomhedens muligheder for at anvende bedste tilgængelige teknik (BAT) inden for staldindretning, foder, management, forbrug af vand og energi, gylleopbevaring/-behandling og gylleudbringning med udgangspunkt i de teknologier, der er beskrevet i EU-Kommissionens BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion samt Miljøstyrelsens Teknologiblade mv.

Ønskes følgende tiltag anvendt til yderligere reduktion af lugt skal der indsendes: Forøget effektivisering: Redegørelse for effektiviseringspotentiale (tilvækst/dag) i forhold til stipladsareal. Effekt af optimeret ventilation: Dokumentation for effekt af optimeret ventilation (f.eks. OML beregning for før og efter situationen), såfremt dette tiltag er statsligt anerkendt som lugtreducerende.

For hvert reduktionspotentiale skal anføres effekt og økonomi.

Redegørelsen skal være Hedensted Kommune i hænde senest 3 år efter, at afgørelse om nærværende revurdering er meddelt."

"15. Ved næste gennemgribende renovering eller i forbindelse med ændring af staldindretning i tilknytning til kommende lovkrav om svinehold, skal staldindretningen overholde BAT niveau, hvilket svarer til maksimalt 12 % ammoniakemission og en lugtemission på 300 OU/m³."

Med henblik på yderligere reduktion af lugtgener har kommunen meddelt påbud om, at et biologisk luftrensningsanlæg skal være i drift hele året. Kommunen har fastsat følgende vilkår 16-19, der er meddelt som påbud:

"Biologisk luftrensningsanlæg.

16. Luftreenseranlægget skal drives og vedligeholdes jf. fabrikantens vejledning. Vedligeholdelsen registreres i driftsjournalen med angivelse af tidspunkt og årsag.

17. Anlægget til biologisk luftrensning skal være i drift hele året svarende til 8760 timer, dog med undtagelse af perioder som følge af almindelig vedligehold. Driftsstop skal noteres i anlæggets logbog med angivelse af årsag og varighed.

18. Vandforbrug, mængde af lænseprodukt og anlæggets driftstid skal dokumenteres og opbevares i anlæggets logbog i mindst 5 år. Oplysningerne skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

19. Ledningsevnen/konduktiviteten i luftrensningsanlægget skal være stabil omkring xx (den værdi, som er set-punkt i godkendelsestesten). Dette skal dokumenteres og dokumentationen opbevares i anlæggets logbog i mindst 5 år. Oplysningerne skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

Kommunen har i forhold til bedriftens transport fastsat vilkår 23, der er meddelt som påbud om, at ejendommens egen transport fortrinsvis skal ske i dagtimerne, og skal foretages med størst hensyntagen til beboere på kørselsruten, dog må transport af foder til andre bedrifter kun ske på hverdage i tidsrummet mellem kl. 7 og 16.

Kommunen har i forhold til udbringningsarealerne anført i vilkår 27 og 28, der er meddelt som påbud, at udbringningsarealerne skal godkendes efter husdyrbruglovens § 16, og at disse skal godkendes senest et ½ år efter, at revurderingen er meddelt.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget

Efter husdyrbruglovens § 103, stk. 3, gælder reglerne i loven og regler udstedt i medfør af loven på bestående husdyrbrug, som er omfattet af en miljøgodkendelse efter § 33 eller påbud efter § 41, jf. § 41 a og § 41 b, i lov om miljøbeskyttelse. Husdyrbrugloven finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets godkendelse. Det er alle reglerne i loven og regler udstedt i medfør af denne, der finder anvendelse i forbindelse med revurdering efter miljøbeskyttelseslovens § 41 a og § 41 b, medmindre disse bestemmer andet.

Det følger af husdyrbruglovens § 41, stk. 1, at tilsynsmyndigheden først kan ændre vilkårene i en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, jf. § 39, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen. Efter § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen⁵, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 2, skal godkendelser omfattet af § 11, § 12 og § 16 i husdyrbrugloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

den teknologiske udvikling. Tilsynsmyndigheden skal foretage den første af disse regelmæssige revurderinger, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 3.

Af husdyrbruglovens § 41, stk. 3, fremgår, at tilsynsmyndigheden skal meddele påbud eller forbud efter § 39 i de tilfælde, som er nævnt i § 40, stk. 2. Af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, fremgår, at påbud eller forbud mod fortsat drift skal meddeles, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Kommunens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene, jf. husdyrbruglovens § 39, jf. § 41. Som det følger af Miljøklagenævnets afgørelse af 27. oktober 2009, jf. MKN-104-00012⁶, er en revurderingsafgørelse derimod ikke en ny godkendelse-handling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre øget forurening.

I revurderingsafgørelsen skal tidspunktet for den næste regelmæssige revurdering fastsættes, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 17, stk. 3.

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser, jf. § 8, stk. 6⁷. Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3⁸, ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Indgreb i en sådan virksomhed skal ske i medfør af direktivets artikel 6, stk. 2, der er gennemført i naturbeskyttelseslovens kap. 2 a. Indgreb i eksisterende virksomhed efter disse bestemmelser udløser billighedsstatning.

Heller ikke godkendelsesbekendtgørelsen giver hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau, jf. §§ 9-11 og bilag 3 og 4, skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Der henvises i den forbindelse til afsnittet ovenfor.

⁶ <http://www2.mkn.dk/afgfradec97/104-00012.htm>

⁷ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

⁸ Rådets direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet).

Påbud – ud over, hvad der følger af BAT - skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. husdyrbruglovens § 40, stk. 2. Et sådant påbud kan meddeles indenfor retsbeskyttelsesperioden, dog kun til husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12.

Reglerne i husdyrbruglovens § 16 gælder i princippet også for revurderingsafgørelser. Lovens § 16 angår imidlertid udelukkende arealer, der skal indgå i godkendelser efter §§ 11 og 12, jf. stk. 2, hvor afsætningen af husdyrgødning sker i forbindelse med en etablering, udvidelse eller ændring. Bestemmelsen angår altså i udgangspunktet ikke arealer, der anvendes til udbringning af husdyrgødning fra et eksisterende husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Som det fremgår af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, jf. § 41, stk. 3, kan der stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger.

Af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier⁹ vedrørende BAT fremgår følgende om deres anvendelse i revurderingssager:

"Ændringer i BAT er en central del af revurderingen.

De vejledende emissionsgrænseværdier kan indgå som et vurderingselement, når kommunalbestyrelsen skal vurdere, om der er sket ændringer i BAT, som kan begrunde, at der meddeles påbud. Dette gælder både i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen har pligt til at meddele påbud (det i husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, nr. 4 nævnte tilfælde) og de situationer, hvor kommunalbestyrelsen kan meddele påbud på grund af ændringer i BAT. Særligt i sidstnævnte situation skal kommunalbestyrelsen også inddrage proportionalitetsprincippet – der skal være et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås på grund af ændringer i BAT, og de økonomiske omkostninger, som dette medfører."

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger

Hedensted Kommune har i forbindelse med revurderingen accepteret en ændring af den årlige svineproduktion, således at antallet af slagtesvin formindskes samtidig med at kilointervallet ændres fra 29-117 kg til 26,5-117 kg. Antallet af DE fastholdes. Denne ændring er ikke miljøgodkendt, og som nævnt ovenfor er en revurdering ikke en ny godkendeshandling. Derfor kan afgørelsen om revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre øget forurening.

⁹ Se nærmere "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer), omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2011.

Ved en umiddelbar sammenligning af produktionen før revurderingen og den revurderede produktion kan nævnet konstatere, at lugt- og ammoniakemissionen er uændret, mens kvælstof- og fosforudskillelsen i et vist omfang er stigende i den revurderede produktion. Umiddelbart er revurderingen således ensbetydende med en stigning i forureningsparametrene, men på baggrund af den beregningsmæssige usikkerhed, herunder navnlig ændret beregningsmodel og ændrede normtal (intet ansøgningsskema fra den sidste godkendte ændring) og manglende oplysninger, som ikke længere kan findes i offentlige myndigheders arkiver, fx antallet af dyr i de enkelte stalde, finder nævnet ikke tilstrækkelig grundlag for at underkende kommunens vurdering af, at den revurderede produktion ikke vil medføre en forøget forurening og påvirkning af omgivelserne, hvilket støttes af, at antallet af dyreenheder fastholdes, og at ændringen ikke påvirker lugtemissionen.

Som det fremgår af ovenstående gennemgang af retsgrundlaget, skal der i forbindelse med en afgørelse om revurdering navnlig tages stilling til, om husdyrbruget fortsat begrænser forureningen mest muligt under anvendelse af BAT. I denne vurdering indgår, om husdyrbruget begrænser ammoniakemissionen mest muligt under hensyn til, hvad der er teknisk og økonomisk muligt at gennemføre i husdyrbrugets staldanlæg.

I vurderingen heraf kan Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår indgå. Natur- og Miljøklagenævnet har ud fra det relevante standardvilkår for slagtesvin beregnet den vejledende emissionsgrænseværdi for anlægget til maksimalt ca. 4.560 kg N/år og 6.441 kg P/år. Den vejledende emissionsgrænseværdi er beregnet efter de nye normtal gældende for det nye IT-ansøgningssystem fra 2011. Projekttilpasninger er ligeledes sket i ansøgningsskema efter det nye beregningsgrundlag.

Ansøger har under sagens behandling i Natur- og Miljøklagenævnet tilkendegivet at ville foretage ændringer i det ansøgte projekt i form af foderoptimeringer.

Det ansøgte projekt vil med disse ændringer medføre en faktisk ammoniakemission fra det samlede anlæg på i alt 4.542 kg N/år og en faktisk fosforudskillelse på 6.429 kg P/år.

Idet den faktiske emission herefter ikke overskrider den vejledende emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg, finder nævnet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning, at det ansøgte projekt med de af ansøger tilkendegivne ændringer overholder husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen og fosforudskillelsen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT.

Natur- og Miljøklagenævnet fastsætter herefter som vilkår, der meddeles som påbud, at ansøger skal indføre projektilpasningerne, jf. godkendelsesbekendtgørelsen § 17, stk. 3, og husdyrbruglovens § 39 og § 41, stk. 3. De af kommunen fastsatte ukonkrete BAT påbud 12 og 15 ændres herefter.

I forhold til VFL's klage om, at en lugtreducering på 44 % og et biologisk luftrensingsanlæg er fastsat uden hjemmel og uden en vurdering af omkostningerne og hensyntagen til proportionalitetsprincippet bemærkes følgende:

Kommunen har som hjemmel for de påklagede påbud om lugtreducering og luftrensingsanlæg henvist til husdyrbruglovens § 39, jf. § 41, og til Miljøklagenævnets afgørelse af 5. marts 2004. Da Miljøklagenævnets afgørelse er truffet efter miljøbeskyttelseslovens regler, kan denne afgørelse ikke anvendes som hjemmel, da det følger af husdyrbruglovens § 103, stk. 3, at det er reglerne i husdyrbrugloven og regler udstedt i medfør af loven, der finder anvendelse.

Som det fremgår af afsnittet om retsgrundlaget vedrører godkendelsesbekendtgørelsen alene ansøgninger om etableringer, udvidelser og ændringer. Bekendtgørelsen giver således ikke hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau for lugt kan finde anvendelse i revurderingssager, jf. §§ 9-11 og bilag 3.

Påbud med henblik på at reducere luftgener fra et eksisterende husdyrbrug i en revurdering reguleres af husdyrbruglovens § 41, stk. 3, hvor påbud i medfør af § 39 skal meddeles i de tilfælde, der er nævnt i 40, stk. 2. Det følger heraf, at påbud – ud over, hvad der følger af BAT – skal være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, hvilket skal godtgøres af kommunen.

Nævnet finder, at kommunen på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkeligt har godtgjort, at de ovennævnte betingelser for at meddele lugtreducerende påbud efter husdyrbruglovens § 39, jf. § 41, stk. 3, jf. § 40, stk. 2, er opfyldt.

Nævnet har i den forbindelse ikke taget stilling til, hvorvidt der kan meddeles lugtreducerende påbud til bedriften. Såfremt betingelserne er opfyldt efter husdyrbruglovens § 40, stk. 2, skal et sådant påbud meddeles – også indenfor retsbeskyttelsesperioden - til husdyrbrug, der som her er omfattet af husdyrbruglovens § 12. Vilkår, der er meddelt som påbud 11, 16, 17 og 18 samt 19 ophæves følgelig.

VFL har anført, at vilkår 23 om transport mangler proportionalitet. Da bedriftens transport ikke er omfattet af bedste tilgængelige teknik, skal dette påbud som nævnt ovenfor også meddeles i medfør af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, jf. § 41, stk. 3 og § 39, medmindre der allerede findes eksisterende vilkår i miljøgodkendelsen, der regulerer forholdet. Kommunen har på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkeligt godtgjort, at betingelserne for at meddele et nyt påbud om ejendommens transport er opfyldt. Nævnet ophæver herefter vilkår, der er meddelt som påbud 23.

Det følger af ovenstående gennemgang af retsgrundlaget, at der ikke er pligt til at gennemføre en revurdering af bedriftens arealer i de tilfælde, hvor bedriften alene er godkendt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven. Såfremt kommunen i forbindelse med revurderingssagen har fundet ud af, at der udbringes gødning på 3. mandsarealer, skal dette forhold behandles efter godkendelsesreglerne (typisk husdyrbruglovens § 16 og kun hvis betingelserne efter § 16 er opfyldt for at kræve arealerne godkendt) – og ikke i revurderingssagen. Arealerne er således ikke omfattet af kravet om revurdering. Kommunen burde derfor ikke have fastsat påbud i revurderingen, der vedrører arealerne, og vilkår, der er meddelt som påbud 27 og 28 ophæves derfor.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Hedensted Kommunes afgørelse af 1. oktober 2010 om revurdering af svineproduktionen på ejendommen Lundbovej 10 i Stouby med følgende ændringer:

Vilkår 11, der er meddelt som påbud, ophæves.

Vilkår 12 ændres til et påbud om:

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end **31.318 kg N pr. år**.

" Kg N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{Kg N ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	9.267
Indgangsvægt, kg	26,5
Afgangsvægt, kg	117
FEsv pr. kg. tilvækst	2,78
Gram råprotein pr. FEsv, g	150,5
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	3,3795

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end **6.392 kg P pr. år**.

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{P ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	9.267
Indgangsvægt, kg	26,5
Afgangsvægt, kg	117
FEsv pr. kg. tilvækst	2,78
Gram fosfor pr. FEsv.	4,72
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,6898

Vilkår 15 ændres til et påbud om:

Egenkontrol

Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i de anvendte blandinger
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

- N og P af dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar, svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.
- Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmelandet foder.
- Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 16, 17, 18 og 19, der er meddelt som påbud, ophæves.

Vilkår 23, der er meddelt som påbud, ophæves.

Vilkår 27 og 28, der er meddelt som påbud, ophæves.



Cecilie Vonge Ottosen,
Cand. jur

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Konsulent Maria Katja Jensen, mkj@lro.dk

Hedensted Kommune, Miljøafdelingen, Att.: Mette Højby, mail@hedensted.dk og
mette.hoejby@hedensted.dk

VFL, kej@vfl.dk